

Додаток 5
до Порядку проведення
попередньої експертизи
дисертації, присудження ступеня
доктора філософії та скасування
рішення разової спеціалізованої
вченої ради Національного
університету охорони здоров'я
України імені П. Л. Шупика про
присудження ступеня доктора
філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика, професор

Наталія САВИЧУК

20 06 2024 року

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Годурова Михайла Борисовича
«Обґрунтування та оцінка ефективності транскатетерного протезування
аортального клапана у пацієнтів зі стенозом аортального клапана»
що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі
знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 222 «Медицина»**

Призначені наказом Національного університету охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика від «14» 06 2024 № 7678 голова та рецензенти,
а саме:

Голова – Лоскутов Олег Анатолійович, д. мед. наук, проф., завідувач кафедри
анестезіології та інтенсивної терапії НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Рецензент: Вітовський Ростислав Мирославович - доктор медичних наук,
професор НУОЗ України імені П. Л. Шупика

Рецензент: Смержевський Валентин Йосипович доктор медичних наук,
професор НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

розглянувши дисертацію Годурова Михайла Борисовича на тему
«Обґрунтування та оцінка ефективності транскатетерного протезування
аортального клапана у пацієнтів зі стенозом аортального клапана», що

подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань «Охорона здоров'я», за спеціальністю 222 «Медицина» (тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика «16» листопада 2022 (протокол № 8), наукові публікації, в яких висвітлено основні наукові результати, а також за результатами фахового семінару профільних кафедр (кардіохірургії, рентгеноендоваскулярних та екстракорпоральних технологій, кафедри анестезіології та інтенсивної терапії, кафедри хірургії та трансплантології, кафедри хірургії серця та магістральних судин) Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від «18» червня 2024 (протокол № 1), ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації

Аспірантом Тодуровим Михайлом Борисовичем сумісно із науковим керівником за результатами проведеного патентного пошуку та аналізу наукової літератури в обсязі 173 публікації, з яких 2 кирилицею та 171 латиницею, переважна більшість з яких за останні п'ять років, визначено актуальність теми, яка полягала в тому, що попри наявність відомого методу хірургічної корекції аортального стенозу протезування аортального клапана, слід відмітити що близько третини пацієнтів з АС є непридатними через надмірний процедурний ризик. Дана методика, заради пацієнта, об'єднала до співпраці кардіологів, інтервенційних кардіологів, хірургів, клінічних дослідників та індустрію пристроїв. Разом команда Heart Team враховує анатомічні, фізіологічні та психосоціальні аспекти кожного пацієнта, щоб розробити індивідуальний план лікування.

Завдяки серії знакових клінічних випробувань, в яких взяли участь понад 15 000 пацієнтів [включаючи вісім рандомізованих контрольованих досліджень (РКД)] з 2007 року процедура TAVI була введена в рутинну практику в економічно розвинених країнах.

Незважаючи на вищезгаданий успіх TAVI, залишаються важливі проблеми для подальшої оптимізації процедури, зниження витрат та покращення результатів у пацієнтів. Варто зауважити питання довгострокової функціональності клапана, ризику ускладнень, таких як - інсульт, параклапанна недостатність, нова блокада ЛНПГ або повна АВ блокада що потребує імплантації штучного водія ритму, інфекційний ендокардит. Особливої уваги потребує поширення TAVI в молодших пацієнтів та із низьким ризиком після двох ключових досліджень низького ризику (PARTNER 2A та SURTAVI).

На даний час питання визначення тактики лікування вікових хворих з аортальним стенозом та супутньою важкою патологією за наявності в арсеналі хірурга сучасних малоінвазивних методів лікування недостатньо висвітлено у вітчизняній літературі.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана як фрагмент наукової теми кафедри кардіохірургії, рентгенендоваскулярних та екстракорпоральних технологій НУОЗ України імені П. Л. Шупика «Мультидисциплінарний підхід до хірургічного лікування серця та магістральних судин (номер реєстрації 0121U113336; термін: 2021-2025).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Усі наукові дані дисертаційної роботи є самостійною, особистою працею здобувача. Положення, які представлено на захист, отримані дисертантом самостійно.

Дисертаційна робота є самостійним дослідженням автора. Разом з науковим керівником проведений вибір напрямку дослідження, сформульовані мета та завдання. Автор самостійно проаналізував сучасну літературу з проблеми, що вивчається, здійснив інформаційний та патентний пошук. Усі клінічні спостереження, аналіз архівної документації, результатів клініко-лабораторних та клініко-інструментальних досліджень проведений безпосередньо здобувачем. Дисертантом власноруч написано всі розділи дисертації, сформульовано основні положення і висновки, практичні рекомендації, підготовлено до друку всі публікації і виступи, проведено впровадження отриманих результатів у роботу навчальних і лікувально-профілактичних закладів України.

Співавторами наукових праць є науковий керівник – д.мед.н., проф. Тодуров Б.М. а співавтори, з якими проведені дослідження – к.мед.н., доц. Судакевич СМ., к.мед.н., доц. Зеленчук ОВ., к.мед.н., доц. Маруняк СР. У наукових працях, опублікованих у співавторстві, дисертанту належить дизайн дослідження, фактичний матеріал, дисертант особисто проводив дослідження по запропонованій методиці.

4. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації. Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена, окрім достатнього обсягу спостережень, використанням надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

5. Наукова новизна одержаних результатів дослідження.

Уточнено та структуровано покази до відкритої або транскатетерної імплантації аортального протезу у пацієнтів зі стенозом аортального клапана, залежно від ступеня доопераційного хірургічного ризику.

Вивчено та доповнено особливості клінічного перебігу раннього післяопераційного періоду залежно від хірургічного ризику та методу корекції аортального стенозу.

Вперше проведено аналіз ефективності лікування аортального стенозу залежно від вихідного хірургічного ризику та методу лікування.

Розширено наукові поняття щодо предикторів розвитку несприятливих серцево-судинних і церебральних подій у пацієнтів з аортальним стенозом при транскатетерному протезуванні аортального клапана в залежності від ступеня доопераційного хірургічного ризику.

На підставі отриманих даних розроблено алгоритм вибору хірургічного методу лікування у пацієнтів зі стенозом аортального клапана залежно від ступеня доопераційного хірургічного ризику.

6. Практичне значення одержаних результатів дослідження.

Встановлення критеріїв вибору методу протезування аортального клапану у пацієнтів зі стенозом аортального клапана допомогло зменшити частоту післяопераційних ускладнень та смертності, скоротити терміни госпіталізації та покращити якість життя пацієнтів. Результати дослідження використовуються під час навчання інтернів та курсантів на кафедрі кардіохірургії, рентгеноендоваскулярних та екстракорпоральних технологій НУОЗ України імені П.Л. Шупика, а також впроваджено у клінічну практику у лікарнях з кардіохірургічними відділеннями та у кардіохірургічних центрах України.

7. Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою. Здобувачем у процесі написання дисертації опрацьовано 173 актуальних літературних праць інших вчених, з яких 2 кирилицею та 171 латиницею. За обраною тематикою здобувач має високу обізнаність з результатами наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених.

8. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.

Основні результати дисертаційної роботи викладені у 4 публікаціях, зокрема 2 статей в наукових фахових журналах, відповідно до «Переліку наукових фахових видань України», 2 статті, що індексуються Scopus або Web of Science.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Todurov M.B., Zelenchuk O.V., Stan M.V., Khokhlov A.V., Sudakevych S.M., Ponych N.V., Marunyak S.R. Comparative analysis of early postoperative results of transcatheter aortic valve implantation and surgical aortic valve replacement with a

biological prosthesis. Pol Merkur Lekarski. 2024;52(1):10-16. DOI 10.36740/Merkur202401102.

2. Todurov M.B., Zelenchuk O.V., Khokhlov A.V., Stan M.V., Ponych N.V., Sudakevych S.M., Todurov B.M. Comparative analysis of the quality of life of patients depending on the method of aortic stenosis correction: TAVI versus SAVR with a biological prosthesis. Eastern Ukrainian Medical Journal. 12, 1 (Mar. 2024), 81-88. DOI 10.21272/eumj.2024;12(1):81-88.

3. Тодуров М.Б., Зеленчук О.В., Хохлов А.В., Стан М.В., Яценко Н.О. Критерії вибору пацієнтів для проведення транскатетерної імплантації аортального клапана. Кардіохірургія та інтервенційна кардіологія. 2023. 3–4. С. 5–15. DOI 10.31928/2305-3127-2023.3-4.515

4. Стан М.В., Хохлов А.В., Зеленчук О.В., Тодуров Б.М., Понич Н.В., Тодуров М.Б., Монастирська Х.М., Слюбик М.Я., Антонюк Я.А. TAVI: минуле, сьогодні і майбутнє. До 20-річчя першої у світі ендоваскулярної імплантації аортального клапана. Кардіохірургія та інтервенційна кардіологія. 2022. 1–2. С. 6–17. DOI 10.31928/2305-3127-2022.1-2.617

9. Впровадження наукових досліджень у практику.

Отримані підсумки та результати дисертації імплементовано в таких клініках та центрах: ДУ «Інститут серця МОЗ України»; Серцево-судинний центр КНП «Київська міська клінічна лікарня №1»; Центр серця та судин КНП "Львівське територіальне медичне об'єднання "Багатoproфільна клінічна лікарня інтенсивних методів лікування та швидкої медичної допомоги".

10. Апробація результатів дослідження.

Усі теоретичні та практичні результати дисертації підлягали усним доповідям та дискусії на українських та закордонних конференціях та конгресах.

11. Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості.

Проведені дослідження й опубліковані наукові праці характеризують Тодурова Михайла Борисовича як кваліфікованого фахівця і дослідника. Здобувач має глибокі фахові знання, педагогічний хист, здібний до наукових досліджень, вміє глибинно аналізувати, аналітично мислити та формувати висновки. Методично проводив наукові дослідження за темою дисертації, приймав активну участь у проведенні науково - практичних конференцій в Україні та за кордоном. За період навчання у закладах вищої освіти та роботи у лікувальних установах зарекомендував себе як сумлінного здобувач та науковця, висококваліфікованого та відповідального лікаря-хірурга серцево-судинного. Тодуров Михайло Борисович за період роботи в практичній

медицині проявив себе як висококваліфікований лікар-хірург серцево-судинний, який володіє класичними і новітніми методиками надання медичної допомоги в кардіохірургії.

Тодуров Михайло Борисович є сформованим, кваліфікованим науковцем з глибоким теоретичним та практичним рівнем підготовки, високою ерудицією та досвідом, що дозволяє вважати його фахівцем із спеціальності 222 «Медицина».

Висновок

Враховуючи актуальність теми дослідження, наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, впровадження їх у практику, достатню повноту викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях, відповідність роботи вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Наказу МОН України від 19.08.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», рекомендувати дисертацію Тодурова Михайла Борисовича на тему: **«Обґрунтування та оцінка ефективності транскатетерного протезування аортального клапана у пацієнтів зі стенозом аортального клапана»** до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії із спеціальності 222 «Медицина».

Головуючий на засіданні

фахового семінару,

Д. мед. наук, проф.

Завідувач кафедри анестезіології

та інтенсивної терапії

НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Олег ЛОСКУТОВ